El Diccionari dels amfibis i rèptils del món s'actualitza

Amb aquesta incorporació, el diccionari incorpora 227 fitxes noves d'amfibis de l'ordre dels gimnofions.

El TERMCAT ha ampliat el *Diccionari dels amfibis i rèptils del món* amb 227 noves fitxes corresponents a espècies d'amfibis de l'ordre dels gimnofions. Aquestes incorporacions se sumen a les més de 835 entrades de l'ordre dels caudats publicades el mes de gener passat, de manera que el diccionari ja recull més de 1.060 termes d'amfibis d'arreu del món.

Els gimnofions, també coneguts com a *cecílies*, són un ordre d'amfibis de cos allargat i sense extremitats, amb una aparença que recorda la de les serps o els cucs de terra. Es distribueixen per les regions tropicals d'Amèrica, Àfrica i Àsia, i viuen majoritàriament amagats sota terra o als llits dels cursos d'aigua, fet que els converteix en un dels grups d'amfibis menys coneguts.

Les denominacions catalanes d'aquestes espècies, formades a partir del nom *cecília* seguit d'un complement, responen a motivacions molt diverses. És el cas de la *cecília del Reventador* (*Chthonerpeton onorei*), descoberta en un volcà de l'Equador; la *cecília de Maria* (*Siphonops maria*), dedicada a una dona esclavitzada que va participar en la reforestació del bosc de Tijuca al segle XIX, o la *cecília commemorativa* (*Microcaecilia iyob*), que recorda l'Any Internacional de la Biodiversitat de 2010. Entre les espècies que presenten característiques singulars destaquen la *cecília nedadora nocturna* (*Chthonerpeton noctinectes*), que viu permanentment a l'aigua, a diferència de la majoria de gimnofions, de costums subterranis, i la *cecília aquàtica del Cauca* (*Typhlonectes natans*), originària d'Amèrica del Sud, que ha arribat a establir-se als canals de Florida arran de la seva introducció als Estats Units a través del comerç de mascotes.

El diccionari és una iniciativa de la Societat Catalana d'Herpetologia (SCH), desenvolupada conjuntament amb el TERMCAT, que té com a objectiu establir una nomenclatura catalana clara i inequívoca per a designar les espècies d'amfibis i rèptils del món. Es tracta d'una obra en curs d'elaboració que, un cop completada, inclourà prop de 21.000 fitxes terminològiques.

Per a l'elaboració de la part dedicada als amfibis s'han pres com a referència fonts internacionals com *AmphibiaWeb* (Universitat de Califòrnia) i *Amphibian Species of the World* (American Museum of Natural History). Les denominacions catalanes s'han establert a partir de les propostes dels especialistes i seguint els criteris lingüístics previs del Consell Supervisor del TERMCAT. Paral·lelament, el Consell ha fixat aquest any els noms normalitzats de les famílies d'amfibis.

Cada fitxa inclou una o més denominacions comunes en català, els equivalents en anglès i, sempre que s'han pogut documentar, també en castellà i en francès, juntament amb el nom científic corresponent i, quan escau, notes explicatives de caràcter zoològic o eponímic.

Amb aquesta ampliació, el diccionari continua avançant en l'objectiu de consolidar la terminologia catalana de l'herpetologia i d'afavorir la divulgació i el coneixement d'aquesta disciplina, tant entre els especialistes com entre el públic general interessat en la biodiversitat.

El recull forma part de la col·lecció de Diccionaris en Línia del TERMCAT, que ofereix actualment més de 180 títols dedicats a diversos camps d'especialitat, i es pot consultar al web del TERMCAT.

SOCIETAT CATALANA D'HERPETOLOGIA; TERMCAT, CENTRE DE TERMINOLOGIA. *Diccionari dels amfibis i rèptils del món* [en línia]. Barcelona: TERMCAT, Centre de Terminologia, cop. 2025-2026. (Diccionaris en Línia) <https://www.termcat.cat/ca/diccionaris-en-linia/342>

El TERMCAT és un consorci adscrit a la Generalitat de Catalunya per mitjà del Departament de Política Lingüística, integrat per la Generalitat de Catalunya, l'Institut d'Estudis Catalans i el Consorci per a la Normalització Lingüística, que coordina i promou les actuacions terminològiques en llengua catalana.

12 de novembre de 2026